

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-09-18
Besvaras senast
2020-10-02

Till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2020/21:16 Sillfisket i Sverige

Förhandlingsparterna EU, Ryssland och Norge har ännu inte kommit fram till en uppgörelse om fiskekvoter och förvaltningsplaner i enlighet med den vetenskapliga rådgivningen för sill och makrill. Ett tydligt resultat av detta är att Marine Stewardship Councils märkning, den så kallade MSC-märkningen för hållbart fiske, inte får användas längre på vissa fiskprodukter innehållande viss fiskråvara. Under början av 2019 förlorade makrill fiskad i Nordostatlanten denna rätt, och flera bestånd är på väg att förlora densamma. Ett exempel på detta är NVG-sill (norsk vårlekande sill). Den sill som finns i många svenska sillprodukter består i många fall av sill från detta bestånd, och MSC-märkningen är viktig för både producenter och konsumenter.

De senaste åren har det fiskats mer NVG-sill än de kvoter som man gemensamt kommit överens om mellan inblandade länder (EU, Island, Norge, Ryssland och Färöarna). Problemen är komplexa och har historiska orsaker tillika nutida, såsom att fiskbestånden flyttar sig bland annat på grund av klimateffekter. Länderna har gemensamt beslutat att sänka kvoterna i en överenskommelse som slöts 2019. Baserat på tidigare erfarenhet är det dock lite som talar för att detta kommer att uppfyllas när väl de olika länderna börjar fiska.

Det har nu även kommit en tydlig varning från certifieringsbolagen för fisket (conformity assessment bodies) med en deadline då MSC-märkningen på NVG-sill kan förloras: den 30 december 2020. Förlusten av MSC-märkningen på sill kan också ses som ett första steg till en mycket djup kris som kan drabba svensk fiskbransch.

Parallellt med detta pågår just nu ett arbete inom Europeiska unionen om ändring av rådets förordning (EG) nr 1224/2009 och ändring av rådets förordningar (EG) nr 768/2005, (EG) nr 1967/2006, (EG) nr 1005/2008 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2016/1139 när det gäller fiskerikontroll. Sverige har sedan 2019, som en konsekvens av redan existerande lagstiftning och som enda land i Europa, infört ett spårbarhetssystem som innebär att information ska samlas in, registreras och flöda i realtid mellan alla aktörer i hela livsmedelskedjan. Övriga länder inom EU har i huvudsak valt att implementera detta genom att varje aktör ska ha kontroll ett steg fram och ett steg bak i värdekedjan, det vill säga enligt gällande livsmedelslagstiftning. Den svenska implementeringen innebär en oproportionerlig regelbörda och byråkratisering för svensk fiskbransch i

förhållande till vad som åstadkoms i form av kontrollnytta och ett hållbarare fiske. Konsekvensen av detta är utslagning av små och medelstora företag och en generellt minskad konkurrenskraft för svensk fiskbransch. Dessa konsekvenser kommer dessutom att eskalera ytterligare oavsett utfallet i det nu pågående arbetet med uppdatering av lagstiftning kring fiskerikontroll inom EU. Det är uppenbart att detta inte bara är i strid med det övergripande målet i den svenska livsmedelsstrategin utan även mer i det specifika att utformningen av regler och villkor ska stödja målet om en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja och att marknaden för livsmedel ska kännetecknas av en väl fungerande konkurrens.

Det står också i strid med den i regeringens regleringsbrev uttryckta instruktionen för kostnadseffektiva regelverk, att ”de regelverk och rutiner som myndigheten förfogar över är kostnadseffektiva och förenklar för medborgare och företag” samt att ”minimera den administrativa bördan för företagen i linje med livsmedelsstrategins mål”.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Jennie Nilsson:

1. Hur avser statsrådet att arbeta för att kuststaterna ska komma överens om kvotfördelningen och därmed också undvika att MSC-märkningen på NVG-sill förloras?
2. Hur avser statsrådet att verka för att driva fiskförvaltningsfrågan inom EU, med syftet att uppfylla kraven på förvaltningsplaner i enlighet med forskarnas råd inom EU samt mellan EU och övriga inblandade parter?
3. Hur avser statsrådet att säkerställa en proportionerlig fiskerikontroll i Sverige med en tillämpning och uppföljning av lagstiftningen i linje med övriga EU-länder?

.....
Magnus Oscarsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders